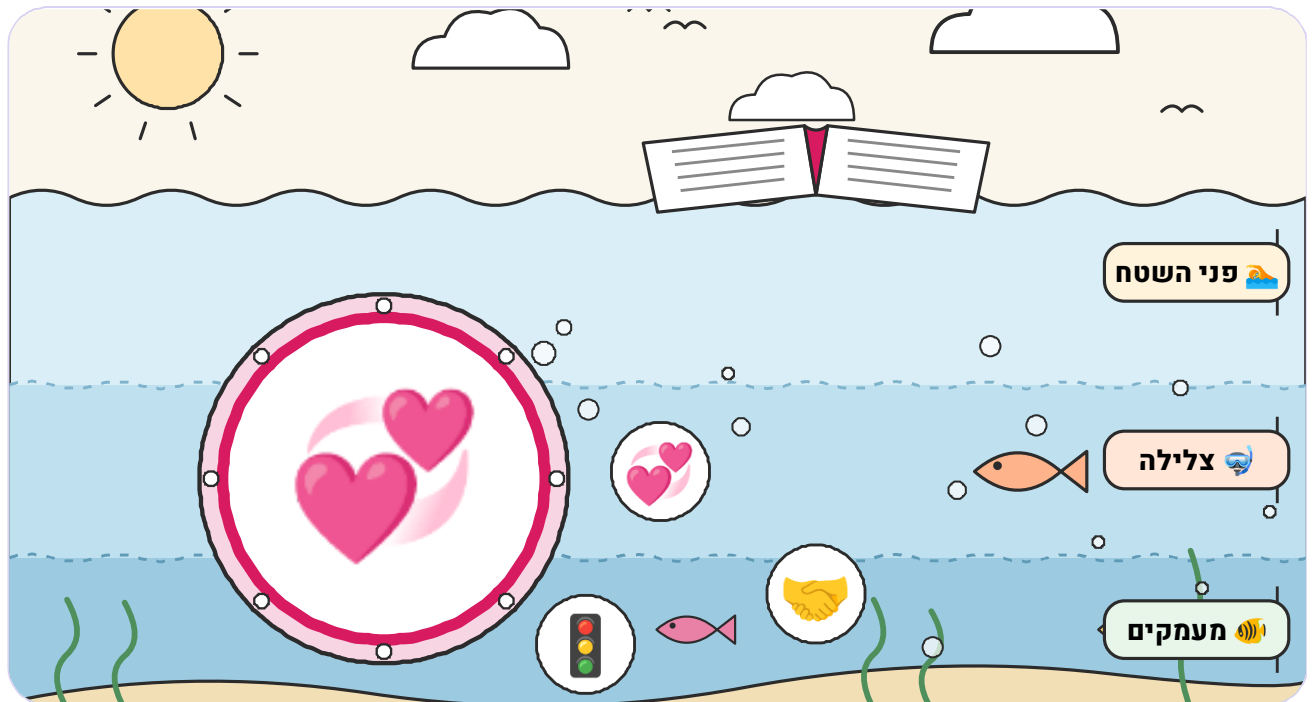




זוגיות ראשונה: כבוד, גבולות וקשר בריא

מה נורמלי באהבות הראשונות, הדילמה של איתמר, שבעה סימנים של קשר בריא, והשאלה: מתי מתחילים לצאת? – צוללים בשלבים: מתחילים על פני המים ויורדים לעומק.



תאריך:

כיתה:

שם:

טקסט ושאלות

- 10 הטקסט: באיזה גיל מתחילים לצאת? מספר מול בגרות
- 12 חלק א' – שחייה על פני השטח
- 13 חלק ב' – צלילה
- 16 חלק ג' – מעמקים
- 19 בודקים את עצמנו + כרטיס יציאה
- 2 מהדורה למורה ומפתח תשובות

כלים לקריאה

- 6 דף האסטרטגיות
- 7 מפת הצלילה
- 8 סימניות לגזירה
- 9 כרטיסי מילים לקיפול

איך משתמשים?

א. מתחילים בדף האסטרטגיות ובמפת הצלילה. ב. קוראים את הטקסט ועוצרים בתחנת העצירה. ג. עונים על השאלות לפי העומק: פני המים, צלילה והמעמקים. ד. מסיימים בבדיקה עצמית ובכרטיס יציאה.





מהדורה למורה

מהדורה למורה - מערך ומפתח תשובות

מהדורה למורה - חט"ע. כאן מרוכז כל מה שצריך לפני השיעור: מטרות, מערך ל-45 דקות, גרסה קצרה, חיבור למודלים של חוסן, טיפים ומפתח תשובות. אפשר להסיר את הדפים האלה לפני צילום החוברת לתלמידים.

מטרות השיעור

- לאתר מידע בטקסט מידעי ובטבלה, ולהבחין בין סימן של קשר בריא לבין דגל אדום בתחומי כבוד, אמון, גבולות ופרטיות.
- לעקוב אחר דילמה חברתית בסיפור, ולהסיק אילו בחירות של הדמות ושל חבר/ת תומך/ת מכבדות את כולם.
- לזהות מבנה של טקסט טיעוני (טענה, נימוקים, טענת נגד, הפרכה, מסקנה) ולנסח עמדה מנומקת ומכבדת בשאלה 'מתי מתחילים לצאת?'.

גרסה קצרה - 10 דקות

קוראים יחד את הטבלה (גבולות, חברים ותחביבים, הודעות ופרטיות, קצב וכוח) וממיינים במהירות שש התנהגויות: ☒ או ☐. מסיימים בשאלה מהסיפור, 'מה היה מכבד את כולם?', ובשורת הפנייה ליועצת ולנאמני החוסן.

שאלת פתיחה לכיתה

השלימו בלב או על פתק, בלי שמות. אפשר גם לא לשתף: 'חבר/ה טוב/ה זה מי ש...'. עכשיו חשבו: האם אותו משפט נכון גם לזוגיות? ומה לדעתכם ההבדל בין קנאה קטנה לבין שליטה?





מהדורה למורה

מהדורה למורה – מערך ומפתח תשובות (המשך)

חוסן בתוך הקשר: גש"ר מאח"ד • עש"ן ד"ק • מעש"ה

מעש"ה הוא לב הסיפור: איתמר מגלה מחויבות ('אני כאן איתך'), מעודד צעד אחד קטן ואמיץ, שואל שאלות שמפעילות חשיבה ('מה אתה רוצה שיקרה?', 'מה היה מכבד את כולם?') ובונה רצף: מה היה, מה עכשיו ומה הלאה. בדיוק כך אפשר לעזור לחבר/ה שמתלבט/ת בקשר. עש"ן ד"ק עוזר ברגע של לחץ, למשל כשמגיעות הודעות כועסות: עוצרים, מכווצים אגרופים ומשחררים לאט, נושמים נשימה איטית פנימה ונשיפה ארוכה, אומרים לעצמנו משפט מחזק ('מותר לי לסמן גבול'), ובחרים צעד אחד קטן קדימה. גש"ר מאח"ד מזכיר שבזמן מבוכה או שבירת לב יש כמה ערוצים להתמודדות: גוף (ספורט), שכל (לחשוב על הסימנים), רגש (לכתוב או לדבר), אמונה וערכים (כבוד, 'לא זה לא'), חברה (חברים, יועצת, נאמני החוסן) ודמיון (לדמיין את הצעד הבא). ובכל מקרה, כשמשוה מפחיד או שולט, פונים ליועצת, לנאמני החוסן המורים או לנאמני החוסן התלמידים. דילמה בלב ומבוכה בבטן? גם לאיתמר זה קרה. מעש"ה כשחבר/ה מתלבט/ת: מחויבות – 'אני כאן איתך', עידוד לצעד אחד קטן ואמיץ, שאלות שמפעילות חשיבה – 'מה היה מכבד את כולם?', והבניית רצף – מה היה, מה עכשיו, מה הלאה. ובקשר – כבוד, הקשבה, ו'לא זה לא'. כשמשוה מפחיד או שולט – פונים ליועצת, לנאמני החוסן המורים או לנאמני החוסן התלמידים.

מערך שיעור - 45 דקות

דקות	שלב	מה קורה
5	פתיחה וכללי שיח	קובעים יחד כללים: בלי שמות, בלי רכילות, זכות לוותר. אחר כך שאלת הפתיחה על פתק אנונימי: 'חבר/ה טוב/ה זה מי ש...'; והאם זה נכון גם לזוגיות. מקדימים ואומרים שלא לצאת ולא להיות מעוניינים זה נורמלי לגמרי.
10	פני המים: טקסט מידעי וטבלה	קוראים את 'אהבה ראשונה' – מה באמת קורה לנו? עוצרים בתחנת העצירה ליד הטבלה ועונים על שאלות האיתור (שבע אבני יסוד, שורת 'הודעות ופרטיות'). אחר כך משחק המיון: ☒ סימן של קשר בריא או ☐ דגל אדום.
8	צלילה: הסיפור של שחר ואיתמר	קוראים את 'השאלה של איתמר' או מספרים אותו בקצרה. מסמנים ארבעה רגעים של מעש"ה: 'אני כאן איתך', צעד אחד קטן, השאלה 'מה היה מכבד את כולם?' והרצף (מה היה, מה עכשיו, מה הלאה). דנים במשפט שעצר את הרכילות בקבוצת הכיתה.
8	צלילה: שבעה סימנים, גם לחברויות	עבודה בזוגות: כל זוג מקבל סימן אחד מתוך השבעה ומביא דוגמה מחברות קרובה (לא מזוגיות). משלימים יחד: למה 'תקשורת היא שריר', ולמה 'מערכת היחסים הראשונה היא עם עצמכם'.
9	המעמקים: טיעון על גיל מול בגרות	קוראים את הטקסט הטיעוני ומזהים בו טענה, נימוק, טענת נגד, הפרכה ומסקנה (מסקנת הכותב). כל תלמיד/ה מנסח/ת משפט עמדה אחד שאינו פוגע בצד השני. מזכירים שוב: לא לצאת זו בחירה לגיטימית.
5	סיכום וכרטיס יציאה	כל אחד ואחת אומרים או כותבים משפט 'לא זה לא' משלהם, ממלאים כרטיס יציאה, ומציגים בשקופית האחרונה את הכתובות לפנייה: היועצת, נאמני החוסן המורים ונאמני החוסן התלמידים.





מהדורה למורה

מהדורה למורה – מערך ומפתח תשובות (המשך)

טיפים להנחיה



- טיפ ליועצת – לפני השיעור: מתאמים את השיעור מראש עם היועצת, ואם אפשר מזמינים אותה להיות בכיתה. קובעים כללי שיח בתחילת השיעור: בלי שמות, בלי רכילות, ולכל אחד ואחת יש זכות לוותר. זה מרחב של תמיכה ולמידה, לא טיפול. אם תלמיד/ה משתף/ת משהו מדאיג, כמו שליטה, איומים או פגיעה: מודים לו או לה, מקשיבים בלי לשפוט, לא מבטיחים סודיות, ומעבירים ליועצת עוד באותו יום. שומרים על השיעור נקי מתוכן מיני: מדברים על רגשות, כבוד, תקשורת וגבולות. 'הסכמה' פירושה לשאול ולקבל 'לא', ו'כן' יכול תמיד להשתנות.
- אסטרטגיות קריאה בשלושה מפלסים. לפני הקריאה: מנבאים מהכותרת ומהאיור (שני צוללים במרחק נעים) ומפעילים ידע קודם בשאלת 'חבר/ה טוב/ה זה...'. בזמן הקריאה: בפני המים מסמנים מידע מפורש ושורות בטבלה. מתחת למים (צלילה) עוצרים בתחנות העצירה, מזהים מילות קישור (אבל, ולכן, גם, אולם) ושורשים (קִטְנָה ב'מקטנות'). אחרי הקריאה: במעמקים כותבים עמדה, מתחברים באופן אישי (רשות) או כותבים יצירה על דמות. כל שאלה אישית היא רשות: 'אפשר לכתוב על דמות, אפשר לא לשחק'.
- שפה מכלילה ובדיקת נתונים: מדברים על 'בן/בת זוג' ועל 'מישהו/מישהי שמוצא/ת חן', לא מניחים מגדר של זוג ולא משתמשים בתוויות. לא מעירים על מראה, ומבהירים שוב ושוב שגם מי שאין לו קשר או לא רוצה קשר נמצא/ת במקום נורמלי לגמרי. הנתון על גיל ממוצע של כ-12.5 עד 13.5 בארצות הברית מוצג כהערכה על חברה אחרת, לא כהמלצה (לוודא את הנתון לפני הצגתו). גם ההמלצה על 'בסביבות 16' היא עמדה מקצועית אחת, לא כלל.

הכוונה לשאלה הפתוחה – חט"ע



מתווה לטיעון (8–10 שורות). פתיח: שאלת הגיל מטרידה בני נוער והורים. טענה: מה שקובע הוא בגרות, כלומר היכולת לכבד גבול שלך ושל מישהו אחר, ולא מספר בתעודת הזהות. נימוק 1: בני נוער מתבגרים בקצבים שונים, ולכן ממוצע אינו ציווי. נימוק 2: מה שמבחין בין קשר בריא לקשר לחוץ הוא כבוד הדדי, חופש להיות עצמך והיעדר לחץ. יתרה מזו, בילוי קבוצתי הוא דרך רכה להכיר. טענת נגד: יש הטוענים שגיל קבוע, בסביבות 16, מגן, משום שהפער בניסיון החיים משמעותי. הפרכה: אולם גם בגיל מבוגר אפשר לחוות קשר שולט, ולכן גיל לבדו אינו ערובה. אפשר לשלב זהירות עם מבחן הבגרות. מסקנה (כעמדת הכותב/ת): לפיכך יש לשאול 'באיזו בגרות', ולזכור שלא לצאת היא בחירה לגיטימית. מפתח לשאלות הבחירה (לפי הטקסט המקורי): ההמלצה היא לא לאפשר דייטים זוגיים לפני גיל 16 בערך, בהתאם לבגרות; הגישה השלישית היא להתחיל בבילויים קבוצתיים; ההנחה של הצד התומך בגיל קבוע היא שפער בניסיון החיים דורש זהירות; המסקנה מחליפה את שאלת הגיל בשאלת הבגרות.

מפתח תשובות למורה – חט"ע. שאלות פתוחות: תשובות אישיות. מחפשים תשובה שנשענת על הטקסט, מנומקת ומנוסחת במשפטים שלמים.





מהדורה למורה

מהדורה למורה - מערך ומפתח תשובות (המשך)

שאלה	תשובה
1	ב. לשכנע שהשאלה החשובה היא שאלת הבגרות ולא שאלת הגיל
2	א. היא מציגה טענת נגד: יש גיל מתאים, ונימוק שתומך בה
3	1. נכון 2. לא נכון 3. נכון 4. לא נכון
5	„גיל הוא מספר; בגרות היא היכולת לכבד גבול...”
6	לא הגיל קובע אם מישו או מישו מוכנים לקשר, אלא הבגרות ← טענה; בני נוער מתבגרים בקצבים שונים מאוד ← נימוק / ראיה; בילויים קבוצתיים הם דרך בריאה להכיר ← נימוק / ראיה; יש בכל זאת גיל מתאים, והתחלה מוקדמת מדי עלולה להזיק ← טענת נגד; הגיל הוא רק קירוב גס לבגרות ← נימוק / ראיה; הגיע הזמן להפסיק לשאול 'באיזה גיל' ולהתחיל לשאול 'באיזו בגרות' ← מסקנה
7	1-ב, 2-ד, 3-א, 4-ג
8	ב. נתון ממוצע מתאר מצב כללי, ואינו הוראה שכל אחד ואחת חייבים לבצע
9	ג. ויתור: מודים בחלק מהטענה ובכל זאת מציגים עמדה אחרת
10	ב. שאלה רטורית שמזמינה את הקוראים לחשוב: 'מה באמת קובע?'





כלים לקריאה

דף האסטרטגיות: איך קוראים לעומק?

אחרי הטקסט



מסכמים במשפט

מה הרעיון המרכזי – במילים שלי?



בוחנים בעין ביקורתית

האם הנימוקים משכנעים? מה חסר?



מחברים לחיים

איפה פגשתי משהו דומה? מה עמדת?

בזמן הטקסט



מסמנים בעיפרון

מילה לא מוכרת – עיגול. משפט חשוב – קו.



עוצרים בתחנות

מה קרה עד עכשיו? מה אני מנחש/ת שיקרה?



ממפים את הטעון

טענה, נימוקים, טענת נגד, הפרכה ומסקנה. שימו לב למילות קישור.

לפני הטקסט



מציצים בכותרת ובתמונה

על מה הטקסט? מה כבר ידוע לי על הנושא?



קובעים מטרה

למה אני קורא/ת? למידע, להנאה, כדי לגבש דעה?



מזהים סוגה ומטרה

טור, כתבה, מאמר טיעון? מה הכותב/ת רוצה להשיג?

מקרא סימונים בעיפרון



מתחבר אליי



מפתיע אותי



לא הבנתי



משפט חשוב



מילה לא מוכרת

רשימת בדיקה לקורא/ת

קראתי את הכותרת ושאלתי את עצמי על מה הטקסט ☐

קראתי את כל הטקסט עד הסוף ☐

סימנתי מילה שלא הבנתי ☐

קראתי שוב את מה שלא היה ברור ☐

המטרה שלי בקריאה

למה אני קורא/ת את הטקסט הזה? מה הייתי רוצה לגלות?





כלים לקריאה

מפת הצלילה: סוג הטקסט ומילים חדשות

מפת הצלילה שלי



מעמקים

חושבים, מביעים דעה ויוצרים



צלילה

מסיקים, מקשרים ובודקים מילים ומבנה



שחייה על פני השטח

מוצאים מידע שכתוב בטקסט

סוג הטקסט: טקסט טיעוני

מה מאפיין את סוג הטקסט הזה? כתבו שני סימנים שתחפשו בקריאה:

לפני שצוללים

מה אני חושב/ת שיקרה בטקסט? (לפי הכותרת)

מילים חדשות

מילה	פירוש	משפט משלי
ציווי	פקודה, משהו שחייבים לעשות	
לגיטימית	מקובלת ומותרת, אין בה שום פסול	
הדדי	שעובר בין שני הצדדים, מזה לזה ומזה לזה	
רשת ביטחון חברתית	תמיכה של אנשים סביבך שמגינה עליך או עליך	
קירוב גס	הערכה כללית ולא מדויקת	





סימניות לגזירה

גזרו לאורך הקו המקווקו ✂



המעמקים

מעבר לשורות

- האם הטיעון משכנע? למה?
- מה טענת הנגד החזקה ביותר?
- מה עמדת המנומקת?
- איך זה מתחבר לחברה שלנו?

השאלה שלי: 📝

זוגיות ראשונה: כבוד, גבולות וקשר

בריא
חט"ע



צלילה

בין השורות

- מה תפקיד הפסקה בטקסט?
- איזה יחס לוגי יוצרת מילת הקישור?
- מה המטרה של הכותב/ת?
- מה פירוש הביטוי בהקשר?

השאלה שלי: 📝

זוגיות ראשונה: כבוד, גבולות וקשר

בריא
חט"ע



פני המים

כתוב בטקסט

- מי? מה? איפה? מתי?
- איזה פרט מוכיח?
- מה קרה קודם ומה אחר כך?
- איפה זה כתוב?

השאלה שלי: 📝

זוגיות ראשונה: כבוד, גבולות וקשר

בריא
חט"ע





כלים לקריאה

כרטיסי מילים לקיפול

גזרו כל כרטיס, קפלו לאורך הקו המנוקד שבאמצע – המילה מקדימה והפירוש מאחור. תרגלו בזוגות. ✂

פקודה, משהו שחייבים לעשות	ציווי
מקובלת ומותרת, אין בה שום פסול	לגיטימית
שעובר בין שני הצדדים, מזה לזה ומזה לזה	הדדי
תמיכה של אנשים סביבך שמגינה עלייך או עליך	רשת ביטחון חברתית
הערכה כללית ולא מדויקת	קירוב גס
הוספה שמחזקת ומעצימה את הנאמר	יתרה מזו
הבהרה והסבר של הנאמר במילים אחרות	כלומר
מעבר לעמדה הנגדית	מנגד





באיזה גיל מתחילים לצאת? מספר מול בגרות

לפני הקריאה

סוג הטקסט: טקסט טיעוני. לפני הקריאה: כשאתם שומעים את המשפט "גיל הוא רק מספר", האם אתם מסכימים איתו? כתבו נימוק אחד לכאן או לכאן.

הניחוש שלי:

מילון קטן

ציווי

פקודה, משהו שחייבים לעשות

לגיטימית

מקובלת ומותרת, אין בה שום פסול

הדדי

שעובר בין שני הצדדים, מזה לזה ומזה לזה

רשת ביטחון חברתית

תמיכה של אנשים סביבך שמגינה עליך או עליך

קירוב גס

הערכה כללית ולא מדויקת

הערות שלי

1 השאלה 'באיזה גיל מתחילים לצאת?' מטרידה בני נוער והורים כאחד. לפי ההערכות של סקרים בארצות הברית, הגיל הממוצע שבו בני נוער שם מתחילים לצאת הוא בסביבות 12.5 עד 13.5. אולם זהו נתון על חברה אחרת, ממוצע הוא לא ציווי, וגם לא לצאת בכלל היא בחירה לגיטימית לגמרי. אז מה באמת קובע: המספר בתעודת הזהות, או משהו אחר?

2 טענתי היא שהשאלה עצמה מנוסחת לא נכון. לא הגיל קובע אם משהו או משהי מוכנים לקשר, אלא הבגרות: היכולת לכבד גבול, שלך ושל הצד השני. מי שיודע/ת לומר 'לא נעים לי', ומי שיודע/ת לעצור כששומע/ת 'לא', מחזיק/ה בכלי החשוב ביותר לקשר בריא, יהיה הגיל אשר יהיה.

3 הנימוק הראשון הוא שבני נוער מתבגרים בקצבים שונים מאוד. משום כך, היום בלוח השנה אינו מלמד הרבה. השאלות החשובות הן אחרות: האם יש כבוד הדדי? האם שני הצדדים חופשיים להיות עצמם ולשמור על חברים ועל תחביבים? האם אף אחד לא לוחץ? יתרה מזו, זוגיות בריאה בגיל 16 עדיפה על זוגיות לחוצה בכל גיל. כלומר, האיכות של הקשר חשובה יותר מהתאריך שבו הוא מתחיל.

4 הנימוק השני הוא שקיימות דרכים רכות ובטוחות להתקרב, שאינן תלויות בגיל מסוים. פסיכולוגים ורופאי ילדים מציינים שבילויים קבוצתיים, כמו פארק, סרט או פעילות משותפת, הם דרך בריאה להכיר, בלי האווירה הטעונה של מפגש אחד על אחד. הקבוצה נותנת רשת ביטחון חברתית, והיא נורמלית לגמרי בגיל הזה. נוסף על כך, אנשי מקצוע מעודדים שיחה פתוחה בבית: לא רק על חוקים, אלא על אהבה כרגש רציני שראוי לכבוד, כולל ההכרה שאהבה ראשונה היא אמיתית ושגם שבירת לב כואבת באמת. כשמשוהו מטריד או מרגיש לא בסדר – לא נשארים עם זה לבד: פנו ליועצת, לנאמני החוסן המורים או לנאמני החוסן התלמידים.

● **תחנת עצירה:** עצרו רגע: מה קרה עד כאן? מה לדעתכם יקרה עכשיו?



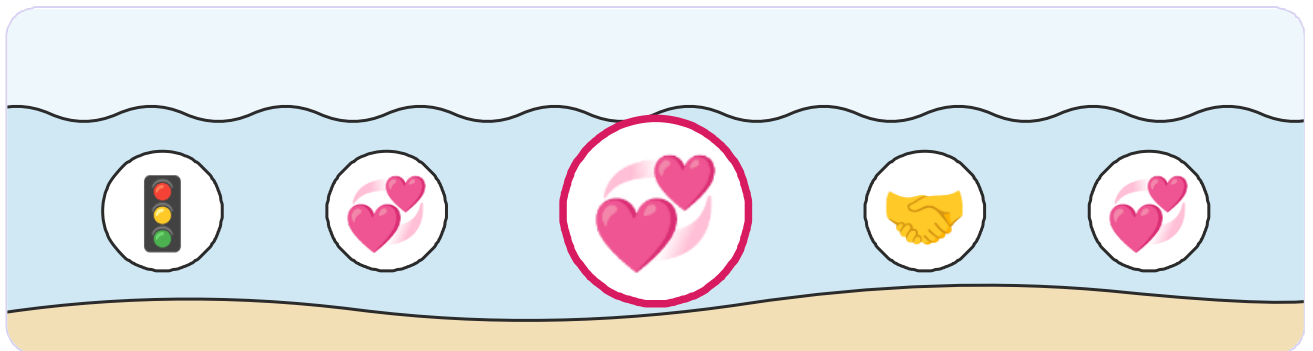


באיזה גיל מתחילים לצאת? מספר מול בגרות (המשך)

5 מנגד, יש הטוענים שיש בכל זאת גיל מתאים, ושהתחלה מוקדמת מדי עלולה להזיק. רופא ילדים אמריקאי, למשל, ממליץ להורים שם שלא לאפשר דייטים זוגיים לפני גיל 16 בערך. הנימוק שלו: בני 14-15 שונים מאוד מבני 16-17 בניסיון החיים, ביכולת לשקול וביכולת לסמן גבולות. חשוב לזכור שזו עמדה מקצועית אחת, מחברה אחרת, ולא כלל שחל על כולם.

6 אף על פי שיש בטענה הזאת היגיון, דווקא היא מחזקת את עמדתי. שהרי מה בעצם מדאיג את התומכים בגיל קבוע? לא המספר עצמו, אלא חוסר הניסיון והקושי לסמן גבולות, כלומר חוסר בגרות. גם ההמלצה עצמה מוסיפה 'בהתחשב בבגרות האישית'. הגיל הוא אפוא רק קירוב גס לבגרות: יש בני 15 שיודעים לכבד 'לא', ויש בני 17 שעדיין לוחצים. לכן כלל של גיל לבדו עלול לפספס את מה שבאמת חשוב.

7 לפיכך, המסקנה שלי ברורה: הגיע הזמן להפסיק לשאול 'באיזה גיל' ולהתחיל לשאול 'באיזו בגרות'. גיל הוא מספר; בגרות היא היכולת לכבד גבול. 'לא' זה לא, ו'כן' יכול תמיד להשתנות. זוגיות היא בחירה אישית, לא ציון דרך שכולם חייבים לעבור, וגם לא לצאת היא בחירה לגיטימית. מי שיש לו או לה את הבגרות יהיה מוכן/ה כשירגיש/תרגיש מוכן/ה. ומה דעתכם?



באיזה גיל מתחילים לצאת? מספר מול בגרות

שם: _____

חלק א' – שחייה על פני השטח

בחלק הזה נשחה על פני המים ונאתר מידע שכתוב במפורש בטקסט.

איתור מידע

פני המים • כתוב בטקסט

1

מהי מטרתו העיקרית של הטקסט?

- א. לדווח על נתוני סקרים מארצות הברית
- ב. לשכנע שהשאלה החשובה היא שאלת הבגרות ולא שאלת הגיל
- ג. להמליץ לכל בני הנוער להתחיל לצאת מגיל מסוים

איתור מידע

פני המים • כתוב בטקסט

2

מה תפקידה של הפסקה החמישית בטיעון?

- א. היא מציגה טענת נגד: יש גיל מתאים, ונימוק שתומך בה
- ב. היא מסכמת את עמדת הכותב/ת
- ג. היא מביאה נימוק נוסף לטענה המרכזית

בדיקת פרטים

פני המים • כתוב בטקסט

3

נכון או לא נכון? סמנו ✓ בטבלה

המשפט	נכון ✓	לא נכון ✗
לפי סקרים בארצות הברית, הגיל הממוצע שבו בני נוער שם מתחילים לצאת הוא בסביבות 12.5 עד 13.5.	☐	☐
הכותב/ת טוען/ת שהגיל הוא הגורם החשוב ביותר בקביעה אם משהו מוכן לקשר.	☐	☐
לפי הטקסט, בילוי קבוצתי נותן רשת ביטחון חברתית.	☐	☐
לפי הכותב/ת, ההחלטה לא לצאת בכלל אינה בחירה לגיטימית.	☐	☐

אוצר מילים בהקשר

פני המים • כתוב בטקסט

4

השלימו את המשפטים בעזרת מחסן המילים

מחסן מילים: **ממוצע** **בגרות** **קבוצתיים** **מחייב**

- _____ הוא לא ציווי, ונתון מחברה אחרת אינו כלל עבורנו.
- לא הגיל קובע אם משהו מוכנים לקשר, אלא ה_____.
- בילויים _____, כמו פארק או סרט, הם דרך בריאה להכיר.





שאלות לפי עומק • חט"ע

באיזה גיל מתחילים לצאת? מספר מול בגרות (המשך)

שם:

חלק ב' - צלילה

עכשיו נצלול פנימה: נסיק מסקנות, נבחן את מבנה הטיעון ואת מילות הקישור ונתמקד בבחירות הלשוניות של הכותב/ת.



סימון בטקסט

צלילה • בין השורות

5

מסמנים בטקסט

- סמנו בצהוב את המשפט שבו הכותב/ת מציג/ה את הטענה המרכזית.
- סמנו בירוק את המשפט שבו הכותב/ת הופך/ת את טענת הנגד לחיזוק של עמדתו/ה.
- סמנו בקו את המשפט שמנסח בקצרה את ההבחנה המרכזית של הכותב/ת בין גיל לבגרות.

מיון וארגון

צלילה • בין השורות

6

קריאה ביקורתית: מיינו כל משפט מהטקסט לפי תפקידו בטיעון. (מיינו: סמנו ✓ בעמודה המתאימה)

הפריט	טענה	נימוק / ראיה	טענת נגד	מסקנה
לא הגיל קובע אם מישהו או מישהי מוכנים לקשר, אלא הבגרות	☐	☐	☐	☐
בני נוער מתבגרים בקצבים שונים מאוד	☐	☐	☐	☐
בילויים קבוצתיים הם דרך בריאה להכיר	☐	☐	☐	☐
יש בכל זאת גיל מתאים, והתחלה מוקדמת מדי עלולה להזיק	☐	☐	☐	☐
הגיל הוא רק קירוב גס לבגרות	☐	☐	☐	☐
הגיע הזמן להפסיק לשאול 'באיזה גיל' ולהתחיל לשאול 'באיזו בגרות'	☐	☐	☐	☐





באיזה גיל מתחילים לצאת? מספר מול בגרות (המשך)

שם: _____

קישור מושגים

צלילה • בין השורות

7

מתחן קו בין מילת הקישור לבין התפקיד הלוגי שלה בטקסט

א. מעבר לעמדה הנגדית



1. יתרה מזו



ב. הוספה שמחזקת ומעצימה את הנאמר



2. כלומר



ג. הסקת מסקנה



3. מנגד



ד. הבהרה והסבר של הנאמר במילים אחרות



4. לפיכך



משמעות ביטוי

צלילה • בין השורות

8

בפסקה הראשונה נכתב: 'ממוצע הוא לא ציווי'. מה פירוש המשפט?

א. ממוצע הוא מספר מדויק שמתאים לכולם

א

ב. נתון ממוצע מתאר מצב כללי, ואינו הוראה שכל אחד ואחת חייבים לבצע

ב

ג. אסור להשתמש בממוצעים בכלל

ג

מבנה ומטרה

צלילה • בין השורות

9

בפסקה השישית נכתב: 'אף על פי שיש בטענה הזאת היגיון, דווקא היא מחזקת את עמדתו'. מהו היחס הלוגי שמבטאת מילת הקישור 'אף על פי ש'?

א. סיבה ותוצאה

א

ב. הוספה

ב

ג. ויתור: מודים בחלק מהטענה ובכל זאת מציגים עמדה אחרת

ג

מבנה ומטרה

צלילה • בין השורות

10

באיזה אמצעי רטורי משתמש הכותב/ת בפסקה הראשונה כדי לעורר עניין?

א. ציטוט של אדם מפורסם

א

ב. שאלה רטורית שמזמינה את הקוראים לחשוב: 'מה באמת קובע?'

ב

ג. סיפור אישי מחייו של הכותב/ת

ג





שאלות לפי עומק • חט"ע

באיזה גיל מתחילים לצאת? מספר מול בגרות (המשך)

שם: _____

מבנה ומטרה

צלילה • בין השורות

11

הסבירו את הקשר בין הפסקה החמישית לפסקה השישית. כיצד הכותב/ת משתמש/ת בטענת הנגד כדי לחזק את עמדתו/ה? ביססו את תשובתכם על מילות קישור מהטקסט.

מבנה ומטרה

צלילה • בין השורות

12

הרעיון "גם לא לצאת היא בחירה לגיטימית" מופיע בפתיחה ובסיום. מה תורמת החזרה הזאת למבנה הטקסט, ללכידותו ולמטרות? נמקו.

מארגן גרפי

צלילה • בין השורות

13

השלימו את הטבלה: אתרו בטקסט את רכיבי הטיעון, ציינו את המשפט המרכזי ואת מילת הקישור שמסמנת כל רכיב.

מילת קישור מסמנת	מה נטען בטקסט (במילים שלכם)	רכיב בטיעון





באיזה גיל מתחילים לצאת? מספר מול בגרות (המשך)

שם:

חלק ג' - מעמקים



במעמקים נגבש עמדה אישית, ניצור ונחבר את הטקסט לחיים שלנו.

העברה למקרה חדש

המעמקים • מעבר לשורות

14

על סמך הטקסט, מה נוגה יכולה לומר לעצמה ולחברות? כתבו שתי תגובות שמבטאות כבוד לגבול שלה.

מקרה לבחינה: כולם כבר יוצאים



נוגה בת 15. רוב החברות בשכבה שלה כבר בזוגיות, והן שואלות אותה כל הזמן למה היא "מתעכבת". נוגה עוד לא מרגישה מוכנה, אבל מתחילה לחשוב שאולי משהו לא בסדר איתה.





באיזה גיל מתחילים לצאת? מספר מול בגרות (המשך)

שם:

שיח בכיתה

המעמקים • מעבר לשורות

17

מעגל שיח

- בסיפור, איתמר שאל את שחר 'מה אתה רוצה שיקרה?' במקום לתת לו עצה. מתי שאלה טובה עוזרת יותר מעצה טובה, ומתי דווקא צריך עצה? (אפשר לענות על דמות או באופן כללי).
- בחרו אחד משבעת הסימנים: כבוד, אמון, כנות, תמיכה, הוגנות, זהויות נפרדות או תקשורת טובה. איך הוא נראה בחברות קרובה, ואיך בזוגיות? מה דומה ומה שונה?
- למה דגל אדום כמו 'הודעות כל שעה' או 'בוא/י נהיה רק אנחנו' יכול להיראות בהתחלה רומנטי? מה עוזר לזהות שזו בעצם שליטה?
- 'תפסיקו לשאול באיזה גיל, ותתחילו לשאול באיזו בגרות.' מסכימים? ואיך מכבדים גם מי שבוחר/ת לא לצאת בכלל, או שעוד לא מעוניין/ת?

ייצוג חזותי

המעמקים • מעבר לשורות

18

שרטטו מאזניים: בכף אחת כתבו "גיל" ובכף השנייה "בגרות". הוסיפו לכל כף סימנים מהטקסט והראו לאיזה צד נוטים המאזניים לפי הכותב/ת.





בודקים את עצמנו + כרטיס יציאה

בודקים את עצמנו + כרטיס יציאה

בודקים את עצמנו

סמנו בכל שורה איך אתם מרגישים

עוד לא	בערך	בטוח/ה	
			אני יודע/ת לזהות את הטענה, את הנימוקים ואת טענת הנגד בטקסט טיעוני.
			אני יודע/ת להסביר כיצד הכותב/ת מפריך/ה טענת נגד ומשתמש/ת בה לחיזוק עמדתו/ה.
			אני יודע/ת להסביר למה כבוד לגבולות הוא סימן לבגרות בקשר.



כרטיס יציאה

זוגיות ראשונה: כבוד, גבולות וקשר בריא • חט"ע

שם: _____

כיתה: _____

תאריך: _____

1. משפט אחד מהטקסט שאני לוקח/ת איתי הוא...

2. מילת קישור אחת מהטקסט ותפקידה הלוגי:

3. סימן בגרות אחד שחשוב לי בקשר הוא...

כמה נהייתי מהטקסט? 1 2 3 4 5

מה אני לוקח/ת איתי מהטקסט? כתבו או ציירו





בודקים את עצמנו + כרטיס יציאה

בודקים את עצמנו + כרטיס יציאה (המשך)

יצרה: רוית ראש בן ישי

לצלול פנימה • זוגיות ראשונה: כבוד, גבולות וקשר בריא • חוברת תלמיד לחט"ע

